

บทคัดย่อ

การสังเคราะห์องค์ความรู้ประเด็นเด็กและเยาวชนกับยาเสพติด จากงานวิจัยและเอกสาร

สิทธิรัฐ ประพุทธนิตสาร
คันสนีย์ อ่อนท้วม

งานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหา “องค์ความรู้” ที่มีอยู่ ที่เป็นที่ยอมรับและที่ขาดหายไปเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนกับยาเสพติด ทั้งนี้เพื่อนำความรู้ที่เป็นที่ยอมรับมาผลักดันให้เกิดการเฝ้าระวังป้องกัน แก้ไข ปราบัดฟื้นฟู และนำคืนกลับสู่สังคมกับเด็กและเยาวชน เพื่อผลักดันให้งานวิจัยในอนาคตมุ่งค้นหาองค์ความรู้ที่ขาดหายไป อันจะทำให้กระบวนการจัดการกับปัญหาเสพติด มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวิเคราะห์องค์ความรู้ดังกล่าว ได้จำแนกมิติในการวิเคราะห์ออกเป็น (1) เด็กและเยาวชน-ชนกลุ่มต่างๆ (2) ความสัมพันธ์กับยาเสพติดในฐานะผู้เสพ ผู้ขาย ผู้ต้องหา ลักษณะการเสพ ชนิดของสารเสพติด การบำบัดรักษา และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด (3) สาเหตุการเข้าสู่วงจรยาเสพติด จากสาเหตุทางด้านเศรษฐกิจสังคม จากปัญหาทางครอบครัว จากความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนสิ่งแวดล้อม ในและนอกโรงเรียน จากปัญหาทางจิตใจและจากปัจจัยเสริมอื่นๆ และ (4) แนวทางการแก้ไขที่ผ่านมา ในประเด็นของการประเมินสถานการณ์ ปัญหา/อุปสรรคในการลดอุปทานและอุปสงค์ การใช้ยุทธศาสตร์โรงเรียนเป็นฐาน การใช้ยุทธศาสตร์ชุมชนเป็นฐาน และการใช้ยุทธศาสตร์มาตรการทางกฎหมายและคุมประพฤติในกรณีเด็กและเยาวชนเป็นผู้ต้องหายาเสพติด

วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วย (1) การค้นหางานวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารทางวิชาการ เอกสารการประเมินผล ย้อนหลัง 5 ปี แล้วทำการเลือกสรรงานที่มีความสมบูรณ์จำนวนหนึ่ง (2) ทำการอ่านและสรุปตามมิติการวิเคราะห์ออกเป็นข้อมูลเบื้องต้น (3) จัดระบบข้อมูล จำแนกประเด็นการวิเคราะห์ออกตามกลุ่มเด็กและเยาวชน (4) วิเคราะห์ข้อค้นพบที่หลายงานสรุปตรงกันออกเป็นองค์ความรู้ที่ยอมรับ วิเคราะห์ข้อค้นพบที่กระจัดกระจายออกเป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ แต่อาจยังไม่เป็นข้อสรุปรวม และวิเคราะห์ต่อว่าในบางมิติที่สำคัญแต่ยังไม่มีข้อค้นพบ หรือมีบ้างแต่ไม่สมบูรณ์ ออกเป็นองค์ความรู้ที่ขาดหายไป

ผลในการวิเคราะห์องค์ความรู้จากเอกสาร 50 ชิ้น สรุปได้ว่า

1. ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับยาเสพติด มีค่อนข้างมากในกลุ่มเด็กนักเรียนชั้นประถม มัธยม/อาชีวะ มีบ้างในกลุ่มเด็ก/เยาวชนในมหาวิทยาลัย และมีค่อนข้างน้อยในกลุ่มเด็กนอกระบบโรงเรียน เช่น เด็กเร่ร่อน เด็กที่เข้าสู่ระบบการจ้างงาน

2. ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเข้าสู่วงจรยาเสพติด ในประเด็นแรกส่วนใหญ่เป็นความรู้ที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้ว เช่น ครอบครัวแตกแยก อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน และประเด็นที่ 2 มีความรู้เรื่องนี้กับเด็ก/เยาวชนในระบบโรงเรียนทุกระดับมากกว่านอกระบบโรงเรียน องค์ความรู้ที่ขาดหายไปคือความสลับซับซ้อนของสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม และการก่อตัวของวัฒนธรรมย่อย ที่ทำให้เด็กถูกดึงดูดเข้าสู่ “ความเสี่ยง” และเมื่ออยู่ในความเสี่ยงแล้วเด็กได้สร้างอุปสงค์ไปกระตุ้นให้เกิดอุปทานอย่างไร อุปทานได้ไปกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบของสารเสพติด และการค้า/การเข้าถึงยาเสพติดอย่างไร และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การตัดสินใจของเด็กตอนเข้าสู่ยาเสพติด แต่ละพัฒนาการมีผลวิธอย่างไร

3. ความรู้เกี่ยวกับแนวทางแก้ไข เป็นส่วนที่อ่อนด้อยมากที่สุด กล่าวคือ ข้อค้นพบส่วนใหญ่ จะเป็นการแก้ไขแบบเดิมๆ แยกส่วน เช่น รณรงค์ ให้ความรู้ ให้การบำบัด ตรวจปัสสาวะ ตั้งคลินิกให้คำปรึกษา ฯลฯ การแก้ไขที่ใช้กลุ่มเพื่อนเป็นฐาน ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ใช้ชุมชนเป็นฐาน ที่ให้คน/กลุ่มคน/องค์กรชุมชน/สถาบันท้องถิ่น เผื่อระวัง ป้องกัน แก้ไข ปราบปราม ฟื้นฟู และคืนสู่สังคมแบบครบวงจร เป็นองค์ความรู้ที่ต้องการด่วนที่สุด

Abstract

YOUTH AND DRUG ABUSE: A KNOWLEDGE SYNTHESIS FORM SELECTED RESEARCH

**Dr. Sidthinat Prabudhanitisarn and Associate Prof.
Sansanee Onthoum**

This paper attempts to examine and synthesize existing knowledge about youth and drug abuse issue in Thailand from selected research works. Knowledge that has been confirmed and well accepted will be utilized for prevention, treatment, rehabilitation and social reintegration measures. Knowledge that has not been confirmed nor generated but are necessary for effective intervention is then identified as research priority area. All of this is to contribute to more effective and comprehensive solutions of drug abuse problem among children and youth, the larger group of addicts.

Framework for synthesis is set up to cover 4 dimensions of youth and drug abuse. (1) Diversity of child and youth groups. (2) How these children become at risk and involved in drug abuse as addicts, traffickers, defenders; addicted patterns; types of substance; and knowledge and awareness about drug abuse. (3) Driving forces of addict form socio-economic structure, family problem, peer groups, school environment, community environment, psychological factors, and others. (4) Existing interventions concerning situation assessment, problems/obstacles of supply and demand reduction, application of school, groups, community based strategies, and effectiveness of legal and probation measures.

Methodologies employed include (1) Inventory of research reports, theses, academic documents, and evaluation documents for the past 5 years that are relevant. (2) Selection of the most complete and comprehensives ones and extraction of findings according to the 4 dimensions for synthesis. (4) Applying documentary research to categorizing findings. And (5) Synthesizing findings that are repeatedly suggested as confirmed, the scattered ones as unconfirmed, and missing ones from the framework as needed knowledge.

Based on 25 selected pieces of research documents it can be concluded as follows;

(1) A large numbers of research on dimension 2 have been undertaken for secondary and occupation school children, only a few for primary school children and college students, and very scarily for street children, off-school children, and children at work.

(2) Causes and driving forces for children to become addicts are repeatedly found. They include, broken home, peer group pressure, unfavorable school and community environment for example. However, these are knowledge that (a) well known and (b) insufficient to deliver appropriate measures. The missing yet necessary knowledge are understanding of the complexity and dynamism of family, school and community environment that

push children to a risky position, and once at risk how they organize or become members of peer group, how peer group develop sets of situated culture that drive them to drug abuse demand, and that induce adaptive supply.

(3) Knowledge on dimension 4 appears to be the weakest part. Among 25 selected documents, simple, conventional and ineffective measures are used. They include, for example, awareness campaign, urine test, counseling services and the like. None at all mentions about group, school, and community based strategies, which are the most promising and effective intervention for prevention, volunteered treatment, rehabilitation, social reintegration, and probation.